VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS

Apskričių valstybinėms mokesčių inspekcijoms

2025-08-19 Nr. R-3212

DĖL MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO KOMENTARO (APIBENDRINTO PAAIŠKINIMO) PARENGIMO

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau — VMI prie FM), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau — MAĮ) 25 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos finansų ministro 1997 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. 110 „Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nuostatų patvirtinimo“, ir siekdama suvienodinti MAĮ taikymo tvarką, parengė MAĮ 61^3 apibendrintą paaiškinimą (komentarą).

Atsižvelgdama į tai, kad komentarų tikslas yra suvienodinti MAĮ taikymo praktiką bei padėti mokesčių mokėtojams geriau suprasti ir tinkamai įgyvendinti savo teises ir pareigas, VMI prie FM prašo vadovautis šiuo komentaru.

PRIDEDAMA. MAĮ 61^3 straipsnio apibendrintas paaiškinimas (komentaras), 5 lapai.

Viršininkė Edita Janušienė

Informaciją apie asmens duomenų tvarkymą galima rasti adresu www.vmi.lt skiltyje Asmens duomenų apsauga.

VMI VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA

Biudžetinė įstaiga
Vasario 16-osios g. 14
LT-01107 Vilnius

Tel. +370 5 266 8200
El. p. vmi@vmi.lt,
www.vmi.lt
E. pristatymo dėžutės adresas 188659752

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre
Kodas 188659752

61[3] straipsnis. Platformų operatorių teikiama informacija

1. Duomenis teikiantys platformų operatoriai privalo kaupti ir kartą per metus už praėjusius kalendorinius metus Valstybinei mokesčių inspekcijai pateikti informaciją apie platformas naudojančių pardavėjų pajamas, gaunamas iš tam tikros veiklos, kurią vykdyti buvo sudarytos sąlygos platformoje, atliktus sandorius ir kitą informaciją, susijusią su mokesčių apskaičiavimu ir deklaravimu, išskyrus šio Įstatymo nustatytus atvejus (toliau – informacija apie pardavėjus).

Komentaras

Komentuojamas straipsnis nustato prievolę duomenis teikiantiems platformų operatoriams kaupti informaciją apie platforma besinaudojančių pardavėjų pajamas, kurios yra gaunamos iš tam tikros veiklos, atliktus sandorius bei kitą informaciją, kuri susijusi su mokesčių apskaičiavimu ir deklaravimu, bei kartą per metus iki sausio 31 d. šią praėjusių kalendorinių metų informaciją pateikti mokesčių administratoriui.

Visos komentuojamo straipsnio sąvokos yra apibrėžtos šio straipsnio 2 dalyje.

Komentuojamo straipsnio nuostatos nėra taikomos platformų operatoriams, kurių platformose, nesiimant tolesnių veiksmų, vykdant atitinkamą veiklą, sudaroma galimybė tik:

1. tvarkyti su atitinkama veikla susijusius mokėjimus;
2. atitinkamą veiklą skelbti arba ją reklamuoti;
3. nukreipti arba persiųsti platformos naudotojus į kitą platformą.

Pažymėtina, kad už šio straipsnio ar įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimų nesilaikymą ar netinkamą laikymąsi gali būti taikoma administracinė atsakomybė pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 188[3] straipsnį.

2. Šiame straipsnyje:

1) platformos operatoriumi laikomas subjektas, kuris su pardavėjais sudaro naudojimosi platforma ar jos dalimi sutartį;

2) duomenis teikiančiu platformos operatoriumi laikomas platformos operatorius, kuris atitinka bent vieną iš šių sąlygų:

a) jis yra Lietuvos apmokestinamasis vienetas;

b) jis yra įsisteigęs pagal Lietuvos Respublikos įstatymus;

c) jo nuolatinis valdymo organas yra Lietuvos Respublikoje;

d) jis turi nuolatinę buveinę Lietuvos Respublikoje;

e) jis yra užsienio, išskyrus Europos Sąjungos valstybes nares, platformos operatorius, kuris sudaro sąlygas pardavėjams vykdyti tam tikrą veiklą Europos Sąjungoje (toliau – užsienio platformos operatorius);

3) platforma laikoma bet kokia programinė įranga, įskaitant interneto svetainę arba jos dalį, ir taikomosios programos (įskaitant mobiliąsias programėles), kuriomis gali naudotis platformos naudotojai ir kuriomis pardavėjai gali susisiekti su kitais platformos naudotojais, siekdami vykdyti tam tikrą veiklą. Platforma taip pat laikoma bet kokia su tam tikra veikla susijusi atlygio rinkimo ir mokėjimo priemonė. Platforma neapima programinės įrangos, kuria sudaroma galimybė tik tvarkyti su tam tikra veikla susijusius mokėjimus, tam tikrą veiklą įtraukti į skelbiamus veiklų sąrašus arba ją reklamuoti, nukreipti arba persiųsti platformos naudotojus į platformą;

4) pardavėju laikomas platformos naudotojas, kuris, neatsižvelgiant į tai, ar jis fizinis asmuo, ar subjektas, yra užsiregistravęs platformoje ir vykdo tam tikrą veiklą arba kuriam sumokamas arba įskaitomas su tam tikra veikla susijęs atlygis;

5) tam tikra veikla laikoma veikla, už kurią pardavėjui mokamas atlygis arba įskaitomas bet kokios rūšies užmokestis, kurio suma yra žinoma arba pagrįstai galima manyti, kad yra žinoma, platformos operatoriui, kurios pardavėjas nevykdo kaip platformos operatoriaus

darbuotojas ar susijęs platformos operatoriaus subjektas ir kuri priskiriama vienai iš šių veiklų:

a) nekilnojamojo turto nuoma;

b) asmeninės paslaugos;

c) prekių pardavimas;

d) transporto priemonių nuoma;

6) asmenine paslauga laikoma paslauga, kurią teikdami vienas ar keli nepriklausomai arba subjekto vardu veikiantys fiziniai asmenys atlieka darbą tam tikrą laiką arba kol įvykdo užduotį ir kuri platformos naudotojo užsakymu teikiama arba internetu, arba fiziškai ne internetu po to, kai buvo sudarytos sąlygos tą paslaugą teikti naudojantis platforma;

7) subjektu laikomas juridinis asmuo arba bet kurios kitos teisinės ir (arba) veiklos formos asmuo, išskyrus fizinį asmenį.

Komentaras

Komentuojamo straipsnio dalis nustato apibrėžimus, sąvokas, kriterijus, kurie naudojami, siekiant tinkamai identifikuoti platformos operatorius, duomenis teikiančius platformos operatorius, platformą, pardavėją, tam tikras veiklas, asmenines paslaugas bei subjektus.

Komentuojamo straipsnio dalies nuostatos taikomos tik komentuojamam straipsniui, nedarant įtakos kitoms Mokesčių administravimo įstatymo nuostatoms.

3. Pradėjęs užsienio platformos operatoriaus veiklą, duomenis teikiantis užsienio platformos operatorius privalo būti užsiregistravęs centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka. Jeigu duomenis teikiantis užsienio platformos operatorius nevykdo pareigos registruotis arba jeigu jo registracija buvo panaikinta ir Europos Sąjungos valstybės narės koordinuodamos veiksmus, kuriais siekiama užtikrinti registravimosi ir informacijos teikimo reikalavimų vykdymą, be kita ko, sutaria neleisti duomenis teikiančiam užsienio platformos operatoriui veikti Europos Sąjungoje, Valstybinė mokesčių inspekcija atlieka poveikio vertinimą ir priima sprendimą, kuriuo Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 98 straipsnyje nustatyta tvarka duoda privalomą nurodymą panaikinti galimybę pasiekti duomenis teikiančio užsienio platformos operatoriaus interneto svetainę iki tol, kol užsienio platformos operatorius įvykdo pareigą užsiregistruoti arba iš naujo užsiregistruoja, jeigu jo registracija buvo panaikinta.

Komentaras

Užsienio platformos operatoriai, siekdami pagal komentuojamą straipsnį teikti duomenis Lietuvoje, privalo užsiregistruoti pas mokesčių administratorių, pateikdami Užsienio juridinio asmens prašymo įregistruoti į Mokesčių mokėtojų registrą / išregistruoti iš Mokesčių mokėtojų registro FR0227 formą, patvirtintą Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2005 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. VA-52 „Dėl užsienio juridinio asmens įregistravimo į Mokesčių mokėtojų registrą/išregistravimo iš Mokesčių mokėtojų registro“ (toliau – FR0227 forma). FR0227 forma turi būti pateikta ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo platformos operatoriaus veiklos vykdymo pradžios.

Jeigu duomenis teikiantis ne Europos Sąjungos platformos operatorius nevykdo prievolės teikti informacijos apie pardavėjus po dviejų mokesčių administratoriaus priminimų, mokesčių administratorius panaikina duomenis teikiančio trečiosios šalies platformos operatoriaus registraciją. Registracija panaikinama ne vėliau kaip po 90 kalendorinių dienų laikotarpio, bet ne anksčiau kaip praėjus 30 kalendorinių dienų po antrojo priminimo. Toks operatorius, norėdamas užsiregistruoti iš naujo, privalo pateikti mokesčių administratoriui įsipareigojimą, kad ataskaitinio laikotarpio duomenų teikimo reikalavimai už praėjusius kalendorinius metus, kuriais pardavėjas nustatytas kaip praneštinas pardavėjas, Lietuvoje bus įvykdyti ne vėliau kaip iki sausio 31 d., o neįvykdyti ankstesnių ataskaitinių laikotarpių duomenų teikimo reikalavimai bus įvykdyti Lietuvoje per 30 kalendorinių

dienų nuo jo užregistravimo dienos. Jei įsipareigojimas nevykdomas, trečiosios šalies platformos operatorius išregistruojamas.

Jei mokesčių administratorius nustato, kad užsienio platformos operatorius nevykdė pareigos užsiregistruoti, (t. y. nepateikė FR0227 formos), tai mokesčių administratorius, koordinuodamas veiksmus su užsienio mokesčių administratoriais, su kuriais nusprendžia neleisti platformos operatoriui vykdyti tolimesnės veiklos, ir atlikęs poveikio vertinimą, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 98 straipsniu, kreipiasi į Administracinį teismą su prašymu išduoti leidimą taikyti privalomus nurodymus. Administraciniam teismui tenkinus prašymą, išduodamas nurodymas panaikinti galimybę pasiekti duomenis teikiančio užsienio platformos operatoriaus interneto svetainę. Šis nurodymas galioja iki tol, kol platformos operatorius įvykdo pareigą užsiregistruoti.

4. Jeigu duomenis teikiantis platformos operatorius, išskyrus užsienio platformos operatorių, nevykdo pareigos teikti informaciją apie pardavėjus pagal šį straipsnį, Valstybinė mokesčių inspekcija po dviejų iš eilės platformos operatoriui pateiktų priminimų, ne vėliau kaip per 90 dienų, bet ne anksčiau kaip po 30 dienų nuo antrojo priminimo dienos, priima sprendimą, kuriuo Elektroninių ryšių įstatymo 98 straipsnyje nustatyta tvarka duoda privalomą nurodymą panaikinti galimybę pasiekti platformos operatoriaus interneto svetainę tol, kol platformos operatorius pašalins pažeidimą. 30 dienų laikotarpis pradedamas skaičiuoti nuo tos dienos, kai platformos operatoriui buvo pateiktas antrasis priminimas.

Komentaras

Jeigu duomenis teikiantis Europos Sąjungos platformos operatorius nevykdo pareigos teikti informaciją apie pardavėjus, mokesčių administratorius po dviejų iš eilės priminimų, ne vėliau kaip per 90 dienų, bet ne anksčiau kaip po 30 dienų nuo antrojo priminimo, priima sprendimą, kuriuo duoda interneto prieigos paslaugų teikėjams privalomą nurodymą panaikinti galimybę pasiekti platformos operatoriaus interneto svetainę iki tol, kol platformos operatorius pašalins pažeidimą. Šis sprendimas turi būti patvirtintas Regionų administracinio teismo. Šis sprendimas vykdomas, tik jį patvirtinus. Patvirtintas sprendimas taip pat paskelbiamas mokesčių administratoriaus interneto svetainėje.

5. Duomenis teikiantis platformos operatorius privalo užtikrinti informacijos apie pardavėjus kaupimą, jos tikrinimą ir pateikimą Valstybinei mokesčių inspekcijai. Jeigu pardavėjas, gavęs duomenis teikiančio platformos operatoriaus prašymą pateikti informaciją ir du kartus iš eilės įspėtas dėl nepateiktos informacijos, per 60 dienų nuo pirmojo įspėjimo gavimo dienos nepateikia reikalaujamos informacijos, duomenis teikiantis platformos operatorius privalo panaikinti pardavėjo paskyrą ir neleisti pardavėjui iš naujo registruotis platformoje arba sustabdyti atlygio pardavėjui mokėjimą, kol pardavėjas pateiks prašomą informaciją. 60 dienų laikotarpis pradedamas skaičiuoti nuo tos dienos, kai pardavėjui buvo pateiktas pirmasis priminimas.

Komentaras

Komentuojamo straipsnio dalis nustato: jeigu pardavėjas, gavęs duomenis teikiančio platformos operatoriaus prašymą pateikti informaciją ir du kartus iš eilės įspėtas dėl nepateiktos informacijos, per 60 kalendorinių dienų nuo pirmojo įspėjimo gavimo dienos nepateikia reikalaujamos informacijos, duomenis teikiantis platformos operatorius privalo panaikinti pardavėjo paskyrą ir neleisti pardavėjui iš naujo registruotis platformoje arba sustabdyti atlygio pardavėjui mokėjimą tol, kol pardavėjas pateikia prašomą informaciją. Minėtas 60 dienų terminas pradedamas skaičiuoti nuo dienos, kai pardavėjui buvo įteiktas pirmasis priminimas.

6. Duomenis teikiantys platformų operatoriai privalo kaupti informaciją apie veiksmus, kurių ėmėsi įgyvendindami šio Įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus,

susijusius su informacijos apie pardavėjus kaupimu, tikrinimu ir teikimu Valstybinei mokesčių inspekcijai, ir saugoti šią informaciją 5 metus nuo kalendorinių metų, kuriais tie veiksmai vykdomi, pabaigos.

Komentaras

Duomenis teikiantys platformų operatoriai privalo kaupti informaciją apie pardavėjus 5 metus nuo ataskaitinio laikotarpio, su kuriuo informacija susijusi, pabaigos.

Taip pat privaloma kaupti informaciją apie veiksmus, kurių imtasi, įgyvendinant Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo ir Informacijos apie platformose vykdomas veiklas teikimo Valstybinei mokesčių inspekcijai taisyklių reikalavimus, susijusius su informacijos apie pardavėjus kaupimu, tikrinimu ir teikimu VMI, ir saugoti šią informaciją 5 metus nuo kalendorinių metų, kuriais tie veiksmai vykdomi, pabaigos.

7. Duomenis teikiantys platformų operatoriai privalo informuoti pardavėjus apie atlygį, apie kurį pranešta Valstybinei mokesčių inspekcijai.

Komentaras

Kiekvienas duomenis teikiantis platformos operatorius, laikydamasis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) nustatytų reikalavimų, įsipareigoja tinkamai ir laiku informuoti praneštinus pardavėjus ir kitus asmenis, kurių duomenys renkami, , apie jų asmens duomenų rinkimą, teikimą bei kitus asmens duomenų tvarkymo veiksmus, kurie atliekami pagal komentuojamą straipsnį ar Informacijos apie platformose vykdomas veiklas teikimo Valstybinei mokesčių inspekcijai taisykles.

8. Šio straipsnio nuostatos netaikomos platformų operatoriams, kurių platformos verslo modelis yra toks, kad jie neturi praneštinos informacijos apie pardavėjus, taip pat užsienio platformų operatoriams, kai automatiškai keičiamasi informacija apie pardavėjus pagal Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis ar susitarimus.

Komentaras

Komentuojamo straipsnio dalis nustato, kad tais atvejais, kai platformų operatorius veiklą vykdo taip, kad jis nedisponuoja ir neturi praneštinos informacijos apie pardavėjus, šie platformų operatoriai duomenų pagal komentuojamą straipsnį mokesčių administratoriui neteikia.

Papildomai pažymėtina, kad platformų operatoriai, kurie pateikia informaciją kitų valstybių kompetentingoms institucijoms, pakartotinai tų pačių duomenų Lietuvos mokesčių administratoriui neteikia, jeigu tarp šių valstybių yra sudaryta tarptautinė sutartis ar susitarimas, pagal kurią Lietuvos mokesčių administratorius gaus platformų operatoriaus kitos valstybės kompetentingai institucijai praneštą informaciją.

9. Nereikalaujama, kad duomenis teikiantis platformos operatorius pateiktų informaciją apie šiuos pardavėjus: viešojo sektoriaus subjektą (įskaitant Vyriausybę, politinį padalinį arba valstybės subjektą), subjektą, kurio akcijomis reguliariai prekiaujama pripažintoje vertybinių popierių rinkoje arba kuris susijęs su subjektu, kurio akcijomis reguliariai prekiaujama pripažintoje vertybinių popierių rinkoje, subjektą, kuriam platformos operatorius per metus daugiau kaip 2 000 kartų sudarė sąlygas vykdyti nekilnojamojo turto nuomą arba kuriam platformos operatorius mažiau kaip 30 kartų sudarė sąlygas vykdyti prekių pardavimą ir kuriam per metus sumokėta arba įskaityta atlygio suma neviršija 2 000 eurų.

Komentaras

Duomenis teikiantis platformų operatorius neturi teikti informacijos apie pardavėją, kuris:

1. yra viešojo sektoriaus subjektas (įskaitant Vyriausybę, politinį padalinį arba valstybės subjektą);

2. yra subjektas, kurio akcijomis reguliariai prekiaujama pripažintoje vertybinių popierių rinkoje arba kuris susijęs su subjektu, kurio akcijomis reguliariai prekiaujama pripažintoje vertybinių popierių rinkoje;

3. yra subjektas, kuriam platformos operatorius per metus daugiau kaip 2 000 kartų sudarė sąlygas išnuomoti siūlomo turto grupes;

4. parduodamas prekes, sudarė mažiau kaip 30 sandorių ir per ataskaitinį laikotarpį sumokėta arba įskaityta atlygio suma už prekes neviršijo 2 000 eurų.

10. Centrinis mokesčių administratorius, atsižvelgdamas į Direktyvos 2011/16/ES ir Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ar susitarimuose dėl automatinių informacijos apie platformose vykdomas veiklas mainų nuostatas, nustato šiame straipsnyje nurodytų reikalavimų vykdymą, be kita ko, detalizuoja, kokiais atvejais platformų operatoriai neturi teikti informacijos, taip pat apie kuriuos pardavėjus nereikia teikti informacijos Valstybinei mokesčių inspekcijai, nustato duomenis teikiančių platformų operatorių atliekamas procedūras, kuriomis siekiama nustatyti pardavėjus, informacijos teikimo Valstybinei mokesčių inspekcijai tvarką, privalomos pateikti informacijos apie pardavėjus apimtį, duomenis teikiančio užsienio platformos operatoriaus registravimosi ir išregistravimo atvejus, tvarką ir terminus, taisykles, kuriomis duomenis teikiantys platformų operatoriai įpareigojami informuoti pardavėjus apie atlygį, apie kurį pranešta Valstybinei mokesčių inspekcijai.

Komentaras

Pažymėtina, kad komentuojamo straipsnio dalis nustato pareigą centriniam mokesčių administratoriui parengti šį straipsnį įgyvendinančias taisykles, kurios apibrėžtų šiame straipsnyje nustatytus teisinius santykius. Atsižvelgiant į šį įpareigojimą, priimtos Informacijos apie platformose vykdomas veiklas teikimo Valstybinei mokesčių inspekcijai taisyklės, patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2022 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. VA-95 „Dėl Informacijos apie platformose vykdomas veiklas teikimo Valstybinei mokesčių inspekcijai taisyklių patvirtinimo“.